

NOVOSTI IZ HDBZ

STRUČNA EKSKURZIJA U VUKOVAR

Poštovane kolegice i kolege, članovi Hrvatskoga društva biljne zaštite,

nakon deset uspješno organiziranih stručnih ekskurzija odlučili smo se simbolično vratiti na odredište prve stručne ekskurzije, organizirane u **Vukovar** prije 10 godina. Posjetili smo grad **Vukovar** te **Aljmaš i Erdut**. Organizaciju stručne ekskurzije uvelike je pomogla naša Vukovarka, članica Upravnog odbora, **prof. dr. sc. Božena Barić**. Kao i uvijek na putovanju na područje Slavonije i Baranje u organizaciji je sudjelovala i **prof. dr. sc. Karolina Vrandečić**. Mala grupa od 20-ak članova krenula je 9. rujna prema Vukovaru. Prvo odredište bilo nam je **spomen područje Ovčara**. Tu nam se pridružilo još 15-ak sudionika, kolega iz Slavonije koji su na odredište

stigli vlastitim prijevozom. Ukupno je u ekskurziji sudjelovalo 38 sudionika. Ovčara je farma u sklopu VUPIK-a i u njezinom dijelu gdje su hangari za skladištenje. U tom dijelu Ovčare za vrijeme opsade Vukovara u Domovinskom ratu napravljen je koncentracijski logor. Ovčara, odnosno pokolj u Vukovaru, bio je ratni zločin koji su počinili pripadnici JNA i srpskih paravojskih postrojbi u noći s 20. na 21. studenoga 1991. tijekom srpske okupacije Vukovara. Tada je ubijeno između 255 i 264 civila i vojnika, većinom Hrvata, koji su, dok su još uglavnom tada bili pacijenti, deportirani iz vukovarske bolnice, odvezeni u logor te potom smaknuti. To je najveći pojedinačni pokolj u Domovinskom ratu. Polaganjem vijenca na spomenik žrtvama odali smo počast poginulima, a potom smo posjetili Spomen-dom Ovčara.

Nakon Ovčare uputili smo se prema **Muzeju vučedolske kulture**. Arheološki lokalitet

Vučedol jedan je od najvažnijih arheoloških lokaliteta u Europi i eponimni lokalitet kulturne pojave koja je u vrijeme eneolitika, u trećem tisućljeću prije Krista, zauzimala područje današnjih dvanaest europskih zemalja. Nedavno otvoreni muzej oduševio nas je svojom kombinacijom položaja, arhitekture, ugodne atmosfere te ponajviše povijesne vrijednosti prikazane na vrlo suvremeni način. Tijekom obilaska muzeja uz stručno vodstvo upoznali smo

Slika 1. Pred vinogradarskom kućom Goldschmidt (snimila R. Bažok)

geološki položaj Vučedola, nastanak kulture, dolazak Indoeupljana, stočarstvo, zemljoradnju, lov i ribolov, naselje, vučedolsku kuću, tkanje i odjeću, zanate i obuču, metalurgiju, keramiku i brojnim druge teme vezane uz prošlost Vučedola i nastanak Muzeja. Pri izlasku iz muzeja pravu slavonsku dobrodošlicu poželjela nam je kolegica **dr. sc. Zrinka Drmić** i dočekala nas s košarom domaćih kifla i rakijom.

Slika 2. Pogled na fruškogorske vinograde (snimila R. Bažok)

2001. godine dio zbirke koji je odvezen u Srbiju vratio u Vukovar. Gradski muzej Vukovar danas djeluje u djelomično obnovljenom kompleksu Dvorca Eltz (slika 3.).

Gradski muzej Vukovar dobitnik je nagrade SILLETTO za 2016. godinu, koja se dodjeljuje muzeju koji posebnu pažnju pridaje uključivanju svoje lokalne zajednice u svoj rad.

Nakon posjeta muzeju smjestili smo se u obližnji **hotel Lav**, gdje nas je dočekala ugodna atmosfera i nakon dugoga dana ukusna večera.

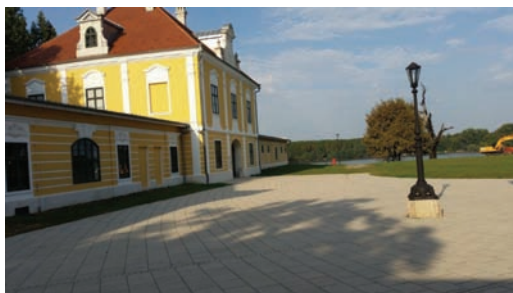
Naše prvo odredište u subotu ujutro bilo je **Svetište Gospe od Utočišta u Aljmašu**, gdje nas je dočekao prečasn **Ante Markić**, župnik i upravitelj svetišta koji već 41 godinu vodi to svetište. Prekrasan je osjećaj bio kada su u našu čast zazvonila zvona aljmaške

crkve. Druženje s fra Antom bilo je poučno i inspirativno. Upoznao nas je s povijesti svetišta, ali i s događanjima za vrijeme Domovinskog rata. Staru crkvu

Ručak je za nas bio organiziran u obližnjoj **vinogradarskoj kući Goldschmidt** (slika 1.). Smještena na obroncima Fruške gore, pruža pogled na rodne vinograde (slika 2.).

Nakon ručka uputili smo se prema **Gradskom muzeju Vukovar**. Muzej je osnovan 1948. godine donacijom rimskog novca, namještaja, oružja i umjetničkih slika koje je svom gradu darovao dr. Antun Bauer. Muzej je počeo raditi u Zgradi dilažanske pošte u staroj baroknoj jezgri, a 1966. preseljen je u Dvorac Eltz. Do 1991. Muzej je sadržavao oko 50 tisuća eksponata, razvrstanih u četiri zasebna odjela.

Tijekom Domovinskog rata dvorac Eltz pretrpio je velika oštećenja, a zbirke koje su se tu čuvale također su stradale: dio je potpuno uništen, dio je nepovratno nestao, a dio je odvezen u Srbiju. Veliki trud uložen je da bi se

Slika 3. Obnovljeni dio dvorca Eltz (snimila R. Bažok)

u Aljmašu srušili su četnici tijekom Domovinskog rata. Rušili su je u više navrata, od rujna 1991. do 14. kolovoza 1993. (uoči blagdana Velike Gospe), kad je crkva potpuno razorena i srušena sa zemljom. Ostao je stršati samo jedan njezin ugao.

Nakon što se stanovništvo vratilo iz progonstva počela je 1998. obnova domova. Na red je došla i gradnja Gospine nove crkve. Ona je građena od 2001. do 2003. godine. Danas je to imponantna građevina (slika 4.) u unutrašnjosti ukrašena trima mozaicima, koji su rad akademskoga slikara Vladimira Meglića iz Zagreba. Prvi je motiv Mala Gospa. Likove Marijine majke Ane i Marije kao djevojčice, okružuje i upotpunjuje niz raznolikih i znakovitih simbola. Tema drugog mozaika jest Marijino Uznesenje (Velika Gospa). Veličanstveni događaj stavljen je u prepoznatljivi aljmaški hodočasnički okoliš. Treći mozaik ornamentima i blistavim arkandelima, Gabrijelom i Mihaelom, ukrašuje zidnu nišu u kojoj je trajno izložen zavjetni kip aljmaške Gospe.

Zahvalili smo se fra Anti na toplom i srdačnom dočeku i uputili se prema Erdutu. Posjetili smo **Erdutske vinograde**. Erdutski vinogradi smješteni su na istočnim padinama Daljske planine uz rijeku Dunav, koja oplavljuje Erdut i čini ga poluotokom. Tvrtka Erdutski vinogradi posjeduje pod vinogradima 460 ha od čega je 350 ha zasađeno od 2003. do 2010. godine. Sortiment 80% vinogradarskih površina čine bijele sorte, a crne su sorte na 20 % površina. Najzastupljenija bijela sorta jest graševina (290 ha), zatim chardonnay, rajnski rizling, traminac mirisavi, pinot sivi, a crne su sorte zweigelt, cabernet sauvignon, pinot crni, merlot te frankovka. Plantažni se vinograd pruža na plodnim lesnim nanosima u pravcu istok zapad na obroncima Erdutsko-Daljske planine, s najvišim kotama od 130 do 190 m, te se blago spušta prema jugu, a ta nadmorska visina idealna je za uzgoj vinove loze na tom pjeskovito-ilovastom tlu. Tijekom posjeta vinogradu u razgovoru voditelj proizvodnje informirao nas je o uvjetima proizvodnje i problemima koji su se javljali tijekom 2016. godine. Razmijenili smo mišljenja i podijelili iskustva o izazovima koje pred nas postavljaju strogi zahtjevi u suvremenoj poljoprivrednoj proizvodnji. Posjet smo nastavili u podrumu Erdutskih vinograda. Razgledali smo podrum i vinariju izgrađenu 1985. godine, kapaciteta 6 milijuna litara vina. Podrum krije najveću bačvu u uporabi na svijetu, zapremine 75 000 litara, koja nas je ostavila bez daha. Zadivio nas je pogled s vidikovca na Dunav i okolno područje (slika 5.). Nakon degustacije odličnih vina iz palete Erdutskog vinogorja slijedio je ručak, pravi slavonski čobanac.

Za vrijeme ručka domaćini su s nama podijelili recepte i male tajne pripremanja toga autentičnog jela. Oko 15.00 sati pozdravili smo se i zahvalili domaćinu, kao i kolegama koji su na ekskurziju došli vlastitim prijevozom. Puni dobrih emocija i živopisnih doživljaja uputili smo se prema Zagrebu i u njega stigli oko 19.00 sati. Iako nismo bili brojni, ekskurzija je bila uspješna, vidjeli smo puno, naučili još više, obnovili sjećanje na Vukovar i prizvali sjećanja na Vukovar kakav smo doživjeli prije 10 godina. U prvom posjetu Vukovaru bili smo svjedoci stradanja grada i njegovih stanovnika u vrijeme Domovinskog rata. Vukovar još uvijek duboko proživljava posljedice razaranja, ali možemo

reći da je grad kontrasta koji sigurnim koracima ide naprijed. Doživjeli smo drugu stranu Vukovara, prošetali smo njegovim ulicama i uvjerali se da je to grad bogate kulturne baštine, povijesnog naslijeđa i tradicije. Ponosno smo zaključili da grad svakim danom sve više dobiva svoj nekadašnji identitet. Vukovar je simbol otpora, nepobjedivosti i opstojnosti. Lijepo je biti svjedokom tih pozitivnih promjena.

Sve sudionike, kao i svake godine, molimo da sve dobro pamte, a sve loše zaborave. Svim članovima HDBZ-a želimo da se dogodine družu s nama na novoj ekskurziji, ali i na Seminaru.

Predsjednica HDBZ
prof. dr. sc. Renata Bažok

NOVOSTI IZ GLASILA BILJNE ZAŠTITE

Časopis Glasilo biljne zaštite počelo indeksirati 2007. godine u CAB Abstracts.

U razdoblju od 2013. do 2016. godine. Do broja 4 / 2016 indeksiran je 91 rad, što nije nevažno za reputaciju časopisa. U tome razdoblju broj indeksiranih radova prikazan je na tablici.

Godište GBZ	Br. indeksiranih radova
2013	33
2014	19
2015	31
2016	8

Očito je da se stručnjaci iz drugih država informiraju kroz summary u CAB-u o radovima objavljenima u GBZ. To vidimo iz dopis Dr. Sabine Werres - Julius Kühn Institut - Institute for Plant Protection in Horticulture and Forestry (JKI-GF) kojim je zatražila rad: „*Phytophthora chrysanthemi* novi uzročnik bolesti krizantema u Hrvatskoj“, autora Željka Tomića, Daria Ivića. Isti rad zatražio je Betsy Randall-Schadel, Ph.D.Plant Epidemiology and Risk Analysis Laboratory, USDA-APHIS-S&T-CPHST Raleigh, NC 27606. To je afirmacija prvenstveno autora, Glasila biljne zaštite ali i Hrvatskog Društva za zaštitu bilja. Da populariziramo naš časopis i približimo zainteresiranima broj 4/16 pokusno je postavljen je na Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske – HRČAK. Uskoro će se biti postavljeni na taj portal svi brojevi od 2001. do 2012. godine. Sada se mogu pročitati radovi objavljeni u godištima 2012. do broja 5/2016.

BC